

Selskab jo rigtignok kunne gjøre — at indløse Driftsmateriellet. Naar Jernbanernes Drift bliver overdraget til Staten, kan Staten jo underhandle med den tilkommende Driftsentrepreneur, enten paa den Maade, at denne overtager Driftsmateriellet, eller saaledes, at dette bliver i Statens Besiddelse; Staten kan derved sikke sig, at alle dens Forbringere til Driften blive selvforsgjorte, og det er muligt, at det Hele endog kan stille sig paa en meget helbig Maade, saaledes at Regjeringens Indskud paa Taxterne og den hele Drift kan blive saa meget større. Hvad der for mig er Hovedsagen, er, at Regjeringen bortforpagter og ikke selv styrer Driften. Vel har nemlig den ærede Ordfører bemærket, at Rigsdagen til enhver Tid maa kunne være Borgen for, at Statens Drift ikke blev for dyr, og at den i det Hele blev i Statens Interesse; men det kan dog ikke forudsættes, at Rigsdagen hvert Aar med den fornødne Sagkundskab og Nøiagtighed skulde kunne gennemgaa alle de herhenhørende Forhold. Vi have jo selv seet, hvor vanskeligt det er for os f. Ex. at controlere Theaterdriften, om hvilken man derfor vistnok ogsaa maatte sige, at det vilde være heldigt, om den ved Bortforpagtning kunde blive unddraget Regjeringen og komme ind under en privat Bestyrelse. Men, ligesaa lidt som Rigsdagen har kunnet virke heldigt i dette Forhold, ligesaa lidt vilde den vistnok være istand til at udrette Noget, naar den kom ind paa i det Enkelte gaaende Undersøgelser af Jernbanens fremtidige Drift. — Jeg skal endnu bemærke, at det maaskee er en Uagtsomhed fra min Side, at jeg ikke i Betænkningen udtrykkeligt har nævnt, at det er Mindretallets subsidiaire Indstilling, som jeg slutter mig til, og som jeg troer at burde fastholde, saaledes som den fremtræder i det Lovforslag, der næstefter dette kommer til Behandling.

Fischer: Den ærede sidste Taler gjorde os nys bekendt med, hvad hans Hovedbetragtning af Sagen var. Vi have allerede af den foreliggende Betænkning haadt Leilighed til at see dette, idet han har samlet sin Betragtning af Spørgsmaalet i den Sætning, at han vil tilraade, i alle Tilfælde for Tiden, ikke at handle overilet eller uheldig tilfomt. Det er

altsaa det ærede Medlems Mening, at vi bør stille os paa det Standpunkt i dette Dilemma, at tøve lidt og see os om. Saameget jeg skal anerkjende, at der kan være Anledning til at lægge Folk dette paa Sinde, naar der er Tid til at overveie, ligesaa meget troer jeg, at vi nu maae holde os det klart for Die, at det ikke nu er den rette Tid at staae stille og overveie, men at Tiden netop er kommen til at handle. Der foreligger en uafviselig Nødvendighed derfor, hvis man ikke vil udsætte sig for store Ulemper af sin Ubestemthed. Hvis man ikke vil udsætte sig for at tabe den Leilighed, der nu er tilstede til paa nogenlunde taalelige Vilkaar at komme ud af et uheldigt Forhold, saa maa der nu handles. Dette er et Moment, som jeg først skal tillade mig at fremhæve. — Den ærede Indenrigsminister gjorde opmærksom paa, hvad ogsaa senere har været gjentaget af en æret Taler, at det ikke blot er det sjællandske Jernbaneselskab, for hvem det kommer an paa at faae den størst mulige Dividende, men at det Samme vil gjælde om ethvert Selskab, der kommer til at drive Banerne, og det er aabenbart rigtigt, derom kan der ikke være den mindste Tvivl; men deraf følger, at man skal overdrage Staten at drive Banerne; det er den simple Slutning, som deraf kan udledes. Hvis man antager, at de jydsk-syenske Baner ville give 2 pCt. Overskud, saa vil den Tiendedeel af Udbyttet, der aarligt vil tilfalde Driftsselskabet, andrage 36,000 Rb.; det er et betydeligt Beløb, og paa dette Beløbs Størrelse vil jeg henlede det ærede Mindretalls Opmærksomhed, der fremhævede Kostbarheden ved Statens Drift. Ved at bortforpagte giver man forlods 36,000 Rb. bort; der er altsaa dog Noget at løbe paa. — Det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (David) ubtalte en Sætning, som glædede mig, og som jeg skal sige ham Tak for. Han sagde nemlig, at, naar man siger: „Statens Drift i 3 Aar“, da betyder dette „Statens Drift for bestandigt“. — Jeg antager, at det ærede Medlem vil faae Ret deri; jeg troer virkelig, at man kan indrømme Rigtigheden af denne Sætning. Men hvorfor dømmer man saaledes, og hvad er det, der bringer det ærede Medlem til fra sit Standpunkt at opstille denne Sætning?